

Zuid · West 380 kV

Zeker van energie

Zuid-West 380 kV-west

Provincie Zeeland – Commissie ruimte

15 januari 2016

Het Ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie en het Ministerie van Infrastructuur en Milieu werken samen met TenneT TSO B.V. aan deze nieuwe 380 kV-verbinding.

Zuid · West 380 kV

Zeker van energie

Onderwerpen

- Nut en Noodzaak
- Ondergronds
- Planning en proces

Nut en Noodzaak (1)

Zuid · West 380 kV

Zeker van energie

- 2009 Startnotitie: bestaande verbinding vol
  - onderhoudsprobleem
  - geen ruimte voor nieuwe capaciteit
- Faillissement 2 energiegrootgebruikers: situatie erger
- Crisis + doelstellingen Energieakkoord:
  - aantal nieuwe initiatieven in ijskast
  - windpark op zee komt eraan (+ 1400 MW)
  - sluiting kolencentrale (- 400 MW)

Nut en Noodzaak (2)

Zuid · West 380 kV

Zeker van energie

- Besluit nieuwe verbinding gebaseerd op lange termijn verwachtingen (marktanalyses, internationale scenario's etc.)
- Elke 2 jaar actualisatie nut en noodzaak voor toezichthouder ACM

Opwaardering:

- betekent werkzaamheden aan verbinding nodig
  - Hiervoor verbinding buiten gebruik stellen
- Opwaardering niet mogelijk

Ondergrondse aanleg **Zuid · West 380 kV**

Zeker van energie

- Nu 20 kilometer 380 kV ondergronds in heel Nederland
- Brief aan Tweede Kamer (2 april 2015):
  - mogelijk meer ruimte → second opinion
  - gaat om delen van nieuwe verbindingen
  - per situatie bekijken
  - leveringszekerheid, kaders SEVIII en kosten van belang
- tracé door Westerschelde 40 km extra is niet mogelijk
- Brief aan Tweede Kamer (2 december 2015):
  - 20 kilometer extra voor heel Nederland
  - in Zeeland geen verkabeling
  - leveringszekerheid niet gegarandeerd
  - bevestiging door Tractebel

Ondergronds

Zuid · West 380 kV

Zeker van energie

Gelijkstroom als alternatief?

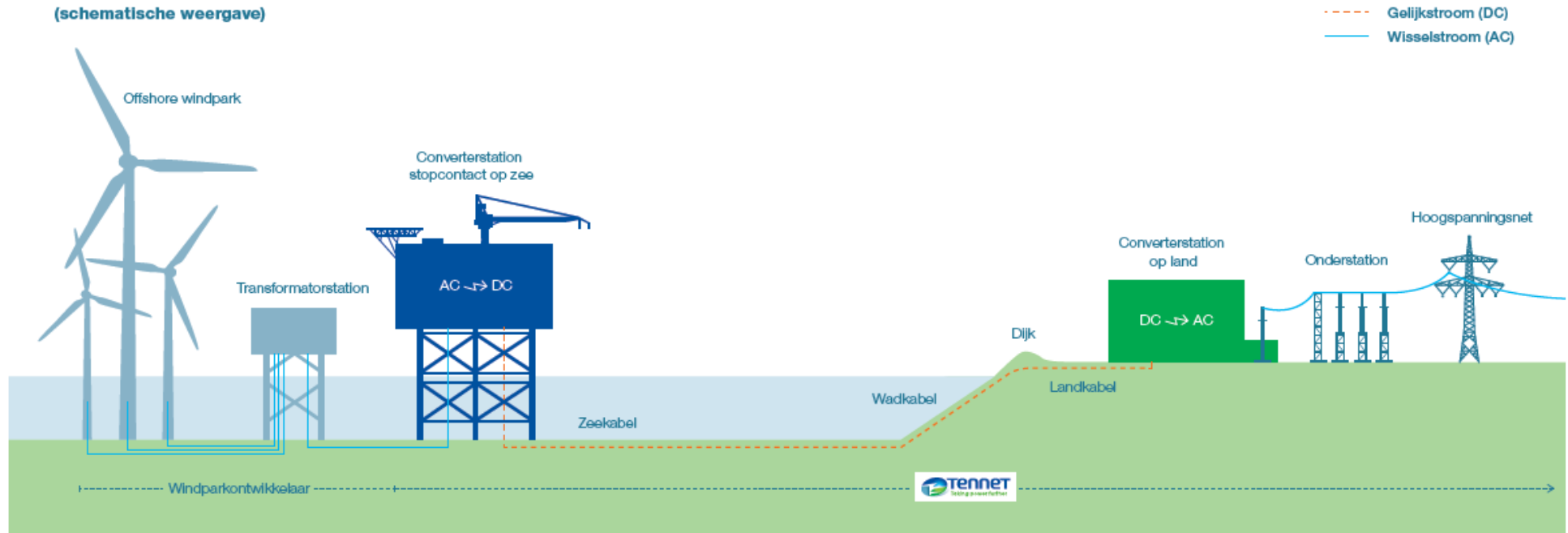
- Opgewekte stroom windpark = wisselstroom
- Omzetten naar gelijkstroom nodig voor transport
- Daarna weer omzetten naar wisselstroom →
2 converterstations nodig (ruimtelijke impact, kosten)
- In Duitsland windparken ver uit de kust dus gelijkstroom noodzakelijk
- In Nederland dicht bij kust dus wisselstroom meest (kosten)efficiënt
  - net ook op wisselstroom
  - geen extra voorzieningen nodig

Zuid · West 380 kV

DC offshore netaansluiting

(schematische weergave)

Converterstation op land

Zuid · West 380 kV

Zeker van energie

Zuid - West 380 kV - West
Overzicht nieuw voorgenumen tracé
Borssele - Rilland

Legenda

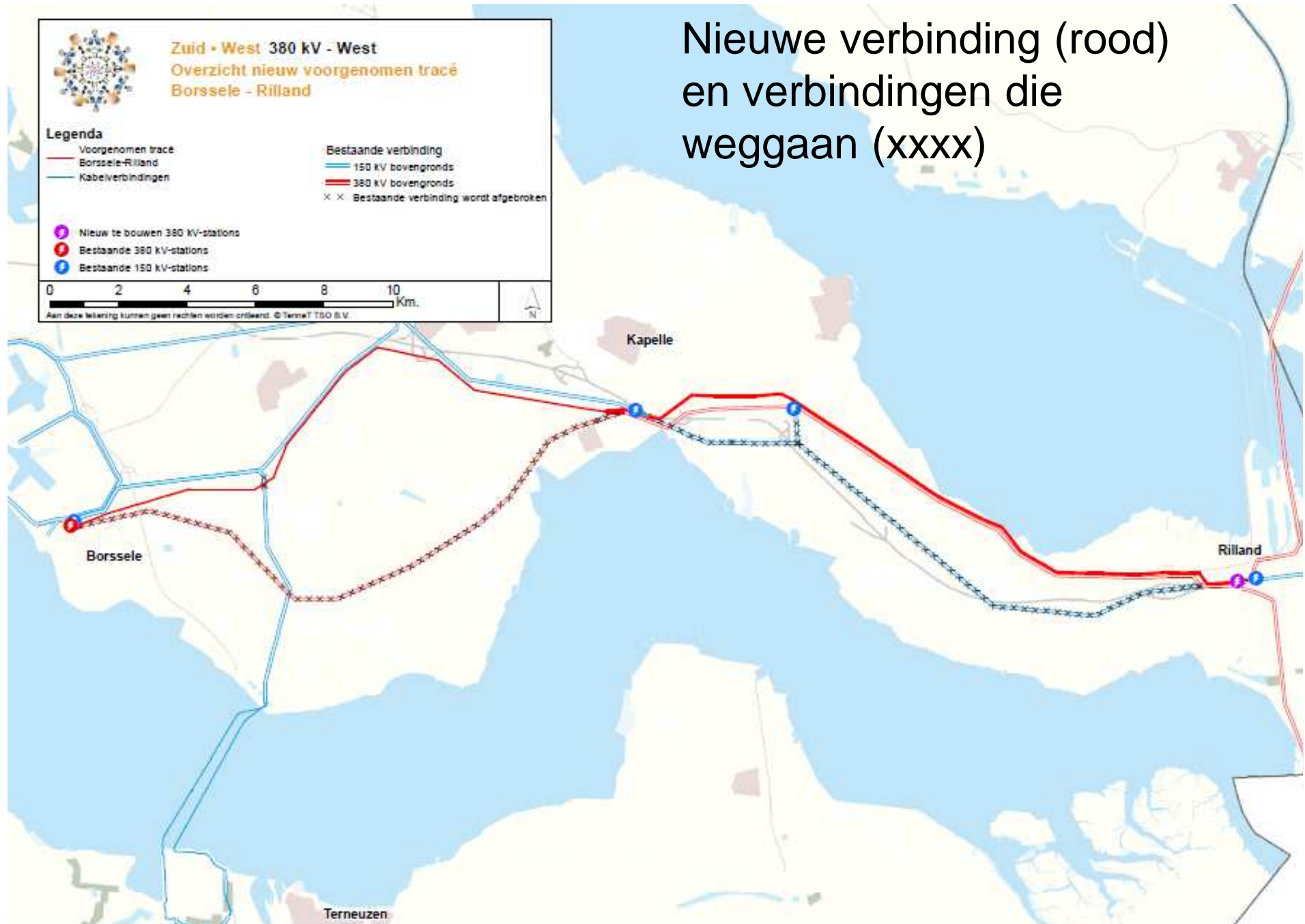
Voorgenomen tracé	Bestaande verbinding
Borssele-Rilland	150 kV bovengronds
Kabelverbindingen	380 kV bovengronds
Nieuw te bouwen 380 kV-stations	Bestaande verbinding wordt afgebroken
Bestaande 380 kV-stations	
Bestaande 150 kV-stations	

0 2 4 6 8 10 Km.

Aan deze tekening kunnen geen rechten worden ontleend. © Terna TSO B.V.

Nieuwe verbinding (rood)
en verbindingen die
weggaan (xxxx)

Eindsituatie na verwijderen bestaande verbindingen

Zuid • West 380 kV - West
Overzicht toekomstige situatie
Borssele - Rilland

Legenda

- Voorgenomen tracé Borssele-Rilland
- Bestaande verbinding 150 kV bovengronds
- 380 kV bovengronds
- Nieuw te bouwen 380 kV-stations
- Bestaande 380 kV-stations
- Bestaande 150 kV-stations

0 2 4 6 8 10 Km.

Aan deze lakening kunnen geen rechten worden ontleend. © TenneT TSO B.V.

Proces en planning

Zuid · West 380 kv

Zeker van energie

- Relatie met andere projecten in Zeeland:
  - Station Borssele
  - Station Rilland
  - Wind op Zee
  - Zuid-West 380 kv oost (Brabant)
- Verdere proces/planning:
  - ter inzage legging ontwerp stukken indienen
zienswijzen/informatieavonden
  - ter inzage legging definitieve stukken indienen
beroep bij Raad van State

